

Polgári perben

Eörsi István 1956 után, a börtöncellából de a puha diktatúra végnapjaiban is ugyanarról írt, beszélt, gondolkodott. A társadalmi igazságosság, a polgárosodás és a demokrácia szorosan együvé tartozó fogalmak, vallotta minden sorában. Most Szolnokon járt, a „Múltunk jövője” konferencián. Ekkor válaszolt a Telegráf kérdéseire.

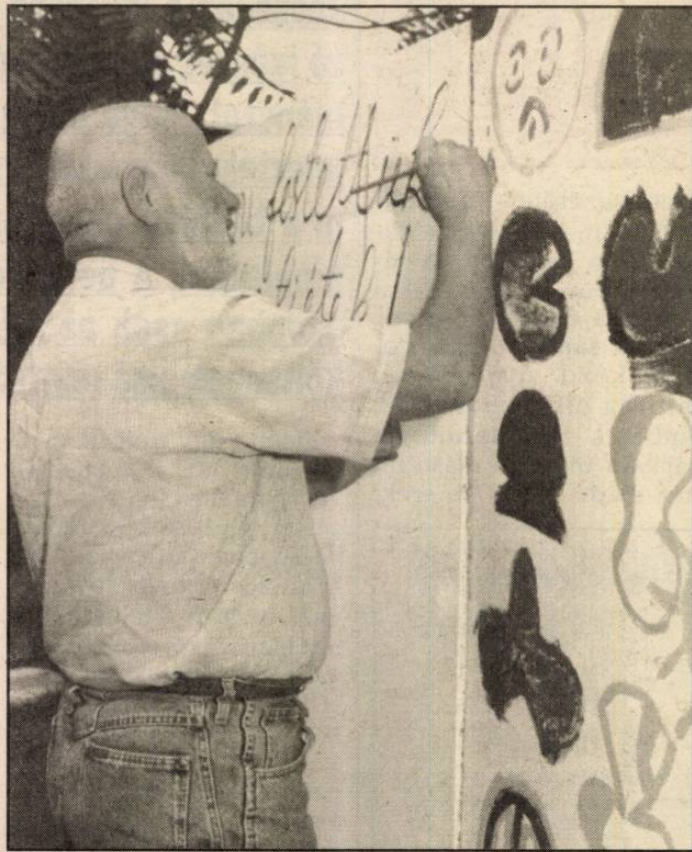
– Manapság gyakran hallani azt, hogy nép, nemzet, vagy együtt: nép-nemzeti. Ezek a fogalmak minden politikai körnek mást mondanak.

– Szerintem a nép régi értelemben vett fogalmának ma nincs semmi értelme. Valamiféle statikus, állandó életformát jelöl, ami már nem létezik. Rendszerint a nép fogalmának hirdetői ezt a régi életmódot a modernnel szemben felvonultatva idealizálják, romantizálják, függetlenül kezelve a valóságtól. Valóban fontos azzal a kultúrával foglalkozni, amit a nép az évszázadok során kitermelt. Nagyon sok szál vezethető tovább a modern életbe, mint ahogy a zenében Bartók, a költészetben József Attila kimutatta. De semmi értelme nincs egy régi értelemben vett népi kultúra másolásának, hiszen eltűnt mögüle az életmód. Úgy

tűnik, azok, akik ezeket a fogalmakat használják, még sohasem próbálták megfogalmazni, mit is jelent valójában. Lehet-e népi-nemzeti kultúrával egy demokratikus, polgárosult Európához fölzárkózni? Ez kívül kerül a felelőtlenül vagdalkozók látóköréből. A polgárosodásnak kell teret nyernie, a régi értékek megőrzésével.

– *Úgy tűnik, a kormányzat, a hatalmon lévő pártok és az értelmiség nem találta meg a kapcsolatot. Lenne-e változás, ha egy liberális vezetés jönne létre?*

– Tény, hogy egyetlen felelős tisztviselő, a miniszterek, a miniszterelnök sem szereti, ha az újságírók tiszteletlen cikkeket írogatnak ellenük. Valószínűleg egy liberális kormány sem fog rajongani az őt bíráló újságok, újságírók iránt. De más a szimpátia és más a hatalom arroganciája. Egy

Eörsi gyűlés előtt (Fotó: Szabó Éva)

demokratikus országban egyszerűen elképzelhetetlen, hogy a miniszterelnök bíróság elé citáljon egy más véleményen lévő országgyűlési képviselőt, mint **Eörsi Mátyást**, vagy egy politológust, Lengyel Lászlót. Ez egyszerre fölháborító és nevetséges. Meggyő-

ződés, hogy egy liberális hatalom szintén hadakozni fog a médiával, és lesznek olyan újságírók, akik nem nyerik el szimpátiájukat. De ez is hozzátartozik a demokráciához. A fenyegetőzés, a perek, a rágalomkampányok nem.